

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Eulev. Reg. e Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Európa igazi arca.

Azt a kevészámú idealistát, aki hisz még a világbékében és a pacifizmusban, alaposan kiábrándíthatja a Népszövetség most megjelent évkönyve, amely a maga száraz statisztikájával rettenetes és kegyetlen valóságokat tár a világ elé. Az évkönyv adatai szerint jelenleg a világon öt és fél millió ember áll fegyverben és háboru esetén harminc millió ember mozgósítható. Tehát az európai államok nagyszerűen fel vannak szerelve és készülve az új összecsapásra, sokkal jobban mint a háboru előtt és alatt. Pedig ugyancsak jól megkötötték azokat a békeszerződéseket. Megtudhatjuk még azt is, hogy a világ hadihajóinak a legénysége ötszáz ezerre rug, a világ flottájában százhetvenhat cirkáló és csatahajó, ezerkilencvennégy torpedózuzó, négyszáz tengeralattjáró, négyezernél több hadirepülőgép és léghajó van. Nagyon beszédes számok ezek és hű kifejezést annak az állapotnak, hogy a békekötés utáni hetedik esztendőben a félelem még mindig erősebb a belátásnál, az imperializmus mentalitása hatalmasabb a békére törekvők jóhiszeműségénél. Ez a nagy fegyverkezés arra vall, hogy a Népszövetség és döntőbírósi hatalmába vetett hit még azoknál a népeknél sem erős, a melyek a legdöntőbb befolyást gyakorolják a Népszövetség irányítására. A Népszövetség hadi statisztikája azonban nem teljes, mert hiányzik belőle a legyőzött államok korlátolt számú milíciája és az a szám, amit egy-egy ilyen legyőzött állam esetleges háboru alkalmával fegyverbe szólíthat. A militarizmus tehát nem bukott meg a világháboruval és Clemenceau békediktatúrájával, hanem valóságos reneszánszát éli.

Nagy baj, hogy a diplomácia, amely nem keresi az őszinteség utját, nem akarja a népek előtt feltárni a fegyverkezés igazi célját. Ezzel természetesen fokozza a nyugtalanságot és az általános pesszimizmust, különösen a legyőzött népek körében. Sajnos, nemcsak a kimondottan imperialista államok, hanem az ugynevezett demokratikus országok is beleestek a fegyverkezési örületbe és ebben a tekintetben igazán nincsen különbség demokratizmus és autokratizmus között. Hiába minden nemes törekvés, az európai nagy szolidaritás csak utópia. A Népszövetség könyve irgalmatlanul szétép minden pacifista illúziót.

Nincs hír Amundsenről. — Ellsworth sarkkutató édesapjának tragikus halála. — Kormányzósértés miatt előzetes letartóztatásba helyezték Beniczky Odont. — Magyaránnyu üzérkedés az elkobzott Az Ujsággal. — Kanada anektálja az északi sarkot. — Tízmillió értékű ékszereket találtak Aradon. — Enyhül az idegenüldözés Sanghaiban. — Sorra bukznak a bécsi színházak. — Póthatár-idő az osztrák és magyar állampapírok beszolgáltatására.

Engedmények a kisebbségeknek

Módosítják az Anghelescu-féle iskolatörvényt.

(Bucuresti, június 5.) Lapjelentések jól informált körökből nyert értesülése alapján közlik, hogy a kormány az új szesztörvény tárgyalását a parlament őszi ülészakára halasztotta. Hírek szerint Anghelescu iskolatörvényének kamarai tárgyalása is öszre marad, habár a közoktatásügyi miniszter ragaszkodik ahhoz, hogy az új iskolatörvény szeptember elsején alkalmazható legyen. Az Adeverul értesülése sze-

rint a kormány elhatározta, hogy két fontos módosítást hajlandó magáévá tenni az iskolatörvény nyel kapcsolatban. Az egyik módosítás a szerzetes-iskolákra vonatkozik, melyek a jövőben másvallásu tanulókat is felvehetnek. A másik engedményt a kormány azokkal a zsidó iskolákkal szemben teszi, amelyeknek tannyelve jelenleg a héber. Ezekkel szemben a kormány bizonyos koncessziókra hajlandó.

Vádak a Banca Nationala ellen.

Erős kritikák hangzanak el a jegybank működéséről a kamara ülésén.

(Bucuresti, június 5.) A kamara ma délelőtti ülésén a Banca Nationala konvencióiról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Spineanu folytatta minap megkezdett beszédét. Kifejtette, hogy az államnak nem állanak rendelkezésére a Banca Nationalaival szemben fennálló adósságainak kifizetésére szükséges anyagi eszközök. Helyteleníti a belföldi adósságok kifizetését a külföldi tartozások kiegyenlítése előtt, mert az ilyen eljárással még jobban aláássák az államnak amugy is megingatott külföldi hitelét. Bírálja a Banca Nationala pénzügyi politikáját, amely a veszteségtől való félelmében elmulasztotta az értekezlet növelését. — Kifogásolja, hogy a Nemzeti Bank nem támogatja eléggé a szövetkezeteket és nem finanszírozza a nemzeti érdekeket szolgáló intézményeket. Hibáztatja, hogy a Banca Nationala csak hétszáz milliót fordított

a kisemberek érdekeit szolgáló szövetkezeteknek, ellenben egy milliárdot juttatott a Creditul Industrialnak. Ez pedig súlyos igazságtalanság a falusi osztállyal szemben. Szükségesnek tartja a mezőgazdasági hitelszövetkezet létesítését. Követeli, hogy a Banca Nationala ne foglalkozzék üzletekkel, csupán a pénzforgalom szabályozásával. Lepadat a nemzeti párti képviselő a következő szónok. **Bírálja a kormány pénzügyi politikáját**, amely tétovázó és rendszertelen. Hol deflációs, hol devalorizációs. Ugy véli, hogy a jelenlegi javaslat igen későn jött, mert a valutareformot, mindjárt az egyesülés kimondása után kellett volna megvalósítani. A javaslat intézkedései károsak az országra. Követeli a Banca Nationala reorganizálását és függetlenítését a politikai pártoktól, mert az ország jegybankjának az egész ország érdekeit kell szolgálnia.

Nem zárják ki Lupul.

Módosítás-özön a közigazgatási reform ellen.

(Bucuresti, június 5.) A Lupu dr. kizárására vonatkozó indítványt ma nem bocsátották újabb szavazás alá. Ennek oka az, hogy a többség és ugylátszik a kormány is, nem kívánja nélkülözni Lupu dr. harcias egyéniségét a kamara üléséről.

Az Adeverul értesülése szerint az ellenzék a kamarának az új házszabályok alapján kiküldött bizottsága elé 1200 módosító javaslatot terjesztett a közigazgatási reformra vonatkozólag. Az ellenzék arra számít, hogyha módosító javaslataiból a bizottság sokat vissza is utasít, még mindig marad elég a nyilvános kamarai vitára. Ellenzéki körök remélik, hogy ezzel az eljárással alaposan meghosszabbíthatják a közigazgatási reform vitáját és így a kormányt kellemetlen helyzetbe hozhatják.

Pasics békül Radicsal

(Belgrad, június 5.) Óriási fel-tűnést keltett politikai körökben Radics Pálnak ma Pacics miniszterelnöknél tett látogatása. Radics Pál Radics István egy levelét adta át Pacicsnak, amelyben Radics István követeli pörének megszüntetését és a letartóztatott parasztpárti képviselők szabadonbocsátását. Követeli azt is, hogy pártjának újból engedjék meg a működést. Ezzel szemben hajlandó a parlamentben egy homogén radikális pártot támogatni, sőt a kormányba is belépni, ha Pacics ezt úgy kívánja. Ha azonban belép a kormányba, szabad kezét követel a horvát adminisztrációra vonatkozólag. Boszniára, Dalmáciára és Ausztriától elcsatolt területekre nézve desinterement-t nyilvánít. Pacics még nem tett ígéretet a pör megszüntetésére, a Radics-párti mandátumok igazolását azonban a közeljövőre ígérte. Radics levelében kitér a dualisztikus államforma kérdésére is. A megegyezés feltételei között szerepelnek az angol típusu monarchia, Horvátország autonómiaja, amellyel kapcsolatban Horvátország háboru előtti jogait követelik. Az autonóm Horvátország kötelékébe vonnak Dalmáciát is. A megegyezés ellen a radikálisokkal eddig együttműködő független demokraták erős harcot indítottak, am a radikálisok között igen kellemetlen hatást keltett.

Pherekyde ünneplése.

Aki két király fejére tette a koronát. — Politikai munkásság ötvenéves jubileuma.

(Bucuresti, június 5.) Tegnap este a Chateaubriand-étterem külön termében a kormány banket adott Pherekyde szenátusi elnök tiszteletére, aki politikai pályafutásának ötvenéves évfordulóját ünnepelte. A banketen körülbelül ötszáz személy vett részt, megjelentek a kormány összes tagjai és a liberális pártvezérek teljes számban. Az első beszédet Bratianu Jonel miniszterelnök mondta. Méltatta az ünneplést érdemeit és hazafias működését. Emlékeztette a megjelenteket, hogy Pherekyde a román királyság egyik megalapítója, ő tette az első román király fejére a koronát. Ugyancsak ő volt az, aki 1922-ben Albaulian Ferdinand királyt megkoronázta. Beszéltek még Mosoiu és Inculet miniszterek. A banket résztvevői emelkedett hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Lopással vádolt tudós.

A horvát országos levéltár igazgatóját Bécsben avval gyanúsítják, hogy a budapesti Nemzeti Múzeumból ellozott egy értékes relikviát.

(Bécs, június 5.) Bécsi tudományos körökben kolportálják néhány nap óta a következő esetet: Mintegy két évtized előtt a budapesti Nemzeti Múzeumból eltűnt a Szenthe-családnak a XV. századból származó címeres levele. Akkoriban ez az ellátás nagy feltűnést keltett, azonban a legerélyesebb nyomozással sem sikerült a tolvajt elfogni. Néhány hónap előtt Figdor Albert bécsi bankár egy berlini árverésen Warnecke német birodalmi titkos tanácsostól több más régiség között ezt a címeres levelet is megvásárolta. Egy bécsben időző magyar tudós, akinek Figdor a címerlevelet megmutatta, közölte a bécsi bankárral, hogy ez a budapesti Nemzeti Múzeum tulajdona volt és onnan két évtizeddel ezelőtt ellopták. Ugyanerről értesítette Szenthe Kálmán ítéltáblai bírót, a család egyik tagját és a Nemzeti Múzeum igazgatóságát is. Figdor viszont nyomban ajándékképpen visszajuttatta a Nemzeti Múzeumnak ezt az értékes relikviát. A visszajuttatás után megvizsgálták a csodálatos módon megkerült címerlevelet és megállapították, hogy ezen utolsó tulajdonosként Bojuvsics Iván dr., a zágrábi horvát országos levéltár jelenlegi igazgatója van feltüntetve. Bojuvsics a címerlevél eltűnésének idején a Nemzeti Múzeumban gyakornokoskodott és ebből a körülményből kifolyólag bécsitudományos körökben most azt állítják, hogy az értékes címerlevelet annak idején Bojuvsics tulajdonította el és értékesítette Berlinben.

Elfogták Kopinicsot, de megszökött.

Fantasztikus híradások a budapesti banksikkasztó állítólagos elfogatásáról és szökéséről.

(Budapest, június 5.) Nagy port vert fel annak idején az a nagyszabású sikkasztás, amelyvel Kopinics Jenő a magyar államkincstárt károsította meg. A volt banktisztviselő rendőrségi asszisztencia mellett elsikkasztott 140 milliót és dacára annak, hogy azonnal mozgósították elfogatására az egész magyar rendőrséget, mégis sikerült néhány óra leforgása alatt elérnie a román határt, amelynek átélése után, — mint a nyomozás megállapította, — Kisjenőn és Aradon keresztül folytatta tovább az útját. Egy amerikai detektív is nyomozott Kopinics után, azonban az ő nyomozása épen olyan eredménytelen maradt, mint Európa többi rendőrségének munkája. Kopinics nem került elő. Valóságos Kopinics-láz uralkodott akkoriban és heteken keresztül újabb és újabb hírek láttak napvilágot, amelyek szerint mindig máshol bukkant fel a legendássá vált csalo. Több hír már arról számolt be, hogy Kopinicsot letartóztatták és egy ízben állítólag a bucurestii rendőrség is elfogta volna. Ezek a hírek nem bizonyultak valósnak s most a budapesti Reggeli Hírek közöl egy szenzációt, hogy Kopinics mégis rendőrkézre került. A lap híradása meglehetősen fantasztikus. A lap szerint a sikkasztót Romániában letartóztatták és erről értesítették a magyar hatóságokat, amelyek megindították a

kiadatási eljárást. Az eljárás eredményeképpen a román hatóságok most kiszolgáltatták Kopinics Jenőt. A határon a magyar hatóságok megbízottai vették át Kopinicsot, akit megfelelő kíséret mellett Budapest felé indítottak utnak. Kopinics azonban ismét kisért az igazságszolgáltatás kezei közül, mert — a Reggeli Hírek szerint — egy frizetlen pillanatban leugrott a robogó vonatról és elmenekült. A fantasztikus híradás vétele után budapesti tudósaink újabb táviratban számolt be a szenzációról. A Kopinics-ügyről s ez már egészen másként állítja be az elfogás és megszökés rejtélyes történetét. Ez a jelentés arról ad hírt, hogy Kopinicsot elfogták Romániában, de nem adták meg át a magyar hatóságoknak. Az átadásnak Curtic-ion (Kürtösön) kellett volna megtörténnie és csendőrök gyalogosan kísérték a sikkasztót a határ felé. Az ágyai magyar-román határ közelében azonban kiszakította magát kísérel közül és futásnak eredt. — A fegyveres csendőrök üldözése vették Kopinicsot, de minden erőlködés dacára sem tudták beérni. Az utána küldött fegyvergyölk is tévesztettek. Kopinics üldözési elől nyomtalanul eltűnt.

Eddig szől a második távirat. Hogy mennyiben igaz ez a „szenzáció”, azt csak az esetleges későbbi jelentések fogják eldönteni.

Ötven százalékkal emelték a sör árát.

A kartellbe tömörült sörgyárak koncentrált támadása a közönség ellen. — Késik a hatósági beavatkozás a sörzsora letörésére.

(Saját tudósítónktól.) A melegebb idő beálltával rendszerint emelkedni szokott a sörfogyasztás és emelkedni szokott a sör ára is. A sör mihósége azonban rendszerint csökkenni szokott. A múlt évben a telhetetlen sörgyáraknak sikerült elérniük, hogy a pohár sör árát felverték hét majd nyolc lejre, idén azonban ugylát-szik kiadták a szindikátusba tömörült gyárak a jelszót, hogy az évvégi biláncnak jóval több milliót kell felmutatni nyereségképpen és ezért félretéve minden szeméremet, méltányosságot és tisztosságot, 12—14 lejre emelték a keserű ízű keverék árát. Arra számítottak, hogy a szornias közönség minden árat megfizet, tehát megfizeti ezt a hallatlan emelést is, az a jó birkatürelmű fogyasztóközönség sohasem zúgolódik, csak iszik, fizet és segít gyűjteni a milliókat a sörkartellnek. A közel ötven százalékos emelés méltán elkészeríti a közönséget és ez az elkészerítés abban nyilvánul meg, hogy a vendéglőkben és kávéházakban a sörfogyasztás rövid pár nap alatt a felére csökkent. Sikerült elérniük az erdélyi sörgyáraknak, hogy az itteni sör éppen ötven százalékkal drágább,

mint a bucurestii összehasonlíthatatlanul jobb minőségű és még eddig senki sem tudta megfajteni, hogy miért nagyobb az üzemi költség Erdélyben mint az általában igen drága helynek minősített regátban. A söremelés története, ha ugyan lehet egyáltalán történetnek minősíteni ezt a merényletet, a következő:

Május 25-én körlevelet kaptak az összes erdélyi városok vendéglői és ebben a sörkartell — Czell Frigyes és Fial, Berger és Szántó, Dreher Haggennachier, Mendel sörgyár, Temesvári sörgyár és még egy pár kisebb erdélyi gyár — értesíti t. fizetteiket, hogy a nyersanyagok, fűtőanyag, fuvardíjak, bérék stb. megrágtulása következtében kénytelen a sör-árakat május 25-től kezdve „rendezni.” Így írták: rendezni. Szégyeltek azt a szót kiírni, hogy emelni. A rendezés például így rendeződött: a világos sör, melynek hektoliterje 1250 lej volt, 1760 lejre rendezték. Csekély 510 lej hektoliterenkint. Tavaly még majd megették egymást a sörgyárak a nagy konkurenciában, idén azonban szövetkeztek, tömörültek, mert belátták, hogy sokkal eredményesebb a közönség ki-

üzbrázására, ha az egymás elleni kegyetlen harc helyett, a fogyasztók ellen intéznek koncentrált támadásokat. A jogtalan „profit” eléréséért félretették az üzleti versenyt. Hanem a telhetetlen sörgyárak ezuttal rosszul számítottak. A közönség, helyes álláspontra helyezkedve, mintha csak egyöntetűen kimondta volna: nem iszunk sört, nem tömjük tovább a sörgyárakat. És a vendéglők sörfogyasztása a felére, sok helyen csak a harmadára szállt alá. Még a legszenvedélyesebb sörivők is redukálták napi kvantumukat, sokan pedig a spriccerre, szódavizre tértek át. Ha a közönség ezuttal komolyan és egyöntetűen lép fel, akkor a bojkottal sikerül elérnie, hogy a sörkartel maga liatja meg a sörét és belefut a saját — sörébe. Különös azonban, hogy a hatóságot, uzsoratorvényt, az egész hivatalos apparátust nem látjuk sehol. Talán csak nem tűntek el most, amikor a közönség megvédéséről minduntalan találkoznak velük, csak éppen most, amikor tömegcikkéről van szó, nem hallunk sehol egy hivatalos hatósági szót. Valamit mégis csak kellene tenni, hogy a fák ne nőjenek az égig. Mert már nagyon az ég felé törnek.

A Maros titokzatos halottja

Még mindig nem állapítható meg a marosi hulla kiléte.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Maros az aradi téglagyár mellett ismeretlen, középkori, iparoskülső férfi hiányos ruházatu hulláját vette partra. Az ismeretlen hullát a rendőrség beszállította az alsó temető halottas kamrájába. Miután a hullánál semmiféle írást sem találtak, amiből a személyazonosságára lehetne következtetni, tesztén külérőszak nyomai látszanak, a ruhái, minden értékei hiányznak, a rendőrségnek az a feltevése, hogy a hulla büntény áldozata és nem élő állapotban került már a vízbe. Ez okból az aradi ügyészség elrendelte az ismeretlen férfitest felboncolását, amit az aradi törvényszék orvosai szombaton fognak megajteni.

A hullaházban egyelőre tüzetesebb vizsgálat alá vettek a holttestet. Mindkét karja tetoválva van, amiből határozottsággal megállapították, hogy 1903-ban a haditengerészetnél teljesített szolgálatot. 165 centiméter magas, fekete, nyurga férfi. Bal karján tengerészjelvény és G. S. betűk, a jobb karján pedig egy hal van tetoválva. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy az új nyomokon megállapíthassa a hulla kilétét, valamint azt is, hogy mi módon került a vízbe. Erősen tartja magát a feltevés, hogy a szerencsétlen férfi büntény áldozata, mivel testén szódások és súlyos tárgyól való ütések aláfutasos nyomai láthatók.

Nincs hír Amundsenről

A segélyhajók és a svéd repülőgépek elindultak a bátor sarkkutatók felfedezésére. — A sarkvidéki hős édesatyjának tragikus halála. — Hogyan indul meg a küzdelem az Északi Sark felé. — Az Északi Sark nagy-szerű hősei Dawistól Amundsenig.

(Berlin, június 5.) Azok az állítólag Oslóból érkező szikratáviratok, amelyek Amundsen visszatéréséről adtak hírt, nem bizonyultak valóknak. A mai napig sehonnan sem erősítették meg a sarkutazók visszatérését. A helyzet ezidő szerint még mindig változatlan, Amundsen és társai eltűntek az északi sarkon és eddig még semmilyen életjelt nem adtak magukról. Ujabb osloji jelentések szerint a norvég tengerészeti miniszterium a norvég léghajós szövetség felkérésére elhatározta, hogy két tengerészeti repülőgépet a kellő számú személyzettel utnak indít a Spitzbergák felé, hogy ott patrull-szolgálatot teljesítve a Hobby segítőhajónak szolgálatára álljanak. A két repülőgépet még holnap felteszik az Ingertreea hajóra, amely elindul észak felé. A gépeken három norvég repülőhadnagy és négy mechanikus lesz. A két repülőgép olyan messzire megy, amilyenre csak lehetséges.

Keresik Amundsent.

(Oslo, június 5.) Az Aftenposten című lap tudósítást közöl, amelyben leírja, hogy a Skals nevű gőzös most érkezett meg Kings bayból, ahol szemtanúja volt Amundsen startolásának. A kapitány elmondotta, hogy a start nagyszerűen sikerült, azonban a gépek alatt a jég több helyen beszakadt és a jég alól széles részen át feltört a víz. Ez azt bizonyítja, hogy a gépek súlya és megterhelése sokkal nagyobb volt, mint azt hitték. Valószínű, hogy a start alkalmával a két repülőgép megsérült, ugyannyira, hogy a sarkvidéken való leszállás után egy második startra már aligha voltak használható állapotban. Legújabb osloji jelentés szerint a Fram és a Hobby elindultak Amundsen expedíciójának felkutatására. A hajók tisztjei valószínűnek tartják, hogy a sarkkutató expedíció tagjai már utban vannak gyalog vissza Cap Columbia felé.

A sarkkutató édesatyjának tragikus halála.

Amundsen expedíciójának bizonytalan sorsa ma súlyos katasztrófa okozója lett. Római jelentés szerint Ellsworth, az Amundsen-expedíció egyik finanszírozója már napok óta óriási aggodalommal várta a repülőgép elindulását. Ellsworthot annál súlyosabban érintette az a körülmény, hogy semmi jó hírt nem kapott Amundsenekről, mert a fia is azok között volt, akik a repülőgépeken elindultak a sark felé. Izgalma nőtön-nőtt és ma, amikor ismét hiába érdeklődött fia visszatéréséért, összeesett és meghalt. Az a tragikus sorsa világszeretési részvételt keltett.

Az Északi-sark hősei.

Az a meleg érdeklődés és féltő aggodalom, amellyel őt világrész újságolvasói várják szorongva a Spitzbergák vagy Alaska felől érkező híreket Amundsen sorsáról: megerősíti hitünket az emberiség

szolidaritásában. Hat derék férfiú élete vagy halála ime milliókat foglalkoztat és nyugtalanít a „hinterland”-ban, — alig néhány esztendővel azután, hogy a milliók feje fölött lebegett a veszedelem, robbant a gránát és — alig akadtak a hinterlandban hatan, akikben megvolt az erkölcsi bátorság, hogy fölemeljék szavukat a háború örjöngése ellen.

Az ismeretlen problémákat rejtő sarkvidék nem vesztette el várását Peary-diadalával, jöllehet az amerikai kutató rekordja immár verhetetlen. Mégsem csupán a kilencvenedik szélességi fok rejtélye izgatta tehát az emberi képzeletet! És nem is csupán a tudományos érdeklődés. Bármily ingerlő is találgatni és merlegelni, milyen eredményekkel fog visszaérni Amundsen: a tudományost érdekesség elhalványul a mellett a másik izgalmas kérdés mellett: visszatér-e egyáltalán valaha?

A tett szépsége, az emberi erőfeszítés gyönyörű diadala avagy tragikus elbukása — ez az, ami „érdek nélkül tetszik”, lebilincsel és szorongásban tart ma bennünket szemléletet, akik egy kicsit az emberi nem erőpróbáját érezzük Amundsen nagyszerű, önzetlen vállalkozásában.

Ma, amikor új eszközökkel úgy lehet, újból megvívta az emberiség a titokzatos északi sarkot, időszerű, hogy elvonultassuk szemünk előtt a sark meghódításáért folyó nemzetközi verseny évszázados történetét. Az első hiteles följegyzéstől (1587-től), Peary győzelmes célhozéréséig és Amundsen vakmerő légi utjáig.

Harc a dicsőségért.

Háromszázharmincnyolc esztendője, hogy Davis Grönland nyugati partjára fölhatolt a 72° 12' északi szélességig. Őt még teljes

2000 kilométer választotta el az áhitott sarktól. Hét évvel 6 utána a hollandus Bartens eléri a 77° 20' szélességet. Ujabb tizenhárom év múltával, 1607-ben, Hudson Grönland keleti partján 80° 23'-nyi tekintélyes szélességig nyomul előre. Hundson rekordja, aki immár ezer kilométerre megközelíti az északi sarkot, 165 éven keresztül veretlen marad s akkor is csak 46 kilométerrel haladja felül Phipps kapitány. Phipps utazásának érdekessége, hogy kormányosként egy tizenöt éves legénykét vitt magával, aki nem kisebb ember volt, mint — Nelson tengernagy, a tralfari hős. A legközelebbi rekordverő, akiről tudomásunk van, Scoresby, a híres bálnavadász a múlt század elején. Scoresby 1806-ban, kétszáz évvel Hudson után ennek rekordját — egy fokkal javítja meg. Eljut a 81½ fok szélességig.

Utána Parry pályázik, 1827-ben, az ezer font jutalomra, amelyet a brit kormány tűzött ki a 83 fok át lépéséért. A jutalmat nem nyeri el: 28 kilométerrel kisebbségben marad. Kedvezőtlen tengeráradás közömbösíti erőfeszítéseit és kénytelen a 82° 45' szélességről visszafordulni. Parry rekordja 48 évig tartja magát. Akkor is csak öt kilométerrel veri le Aldrich, a Nares-expedíció tagja a Grinnell-földön.

Fokról-fokra előre.

A következő évben, 1876-ban, Markham a befagyott tengeren ujabb 60 kilométerrel nyomult közelebb a sarkhoz, 83° 24' szélességig. Ekkor küldi Nares szálóigévé vált híres táviratát „Nord Pole impracticable”. (Északi sark elérhetetlen). 1882-ben az amerikai Greely-expedíció egyik csoportja Lockwood vezetésével Grönlandtól északra, szárazföldi uton 7 kilométerrel távolabbra jut (83° 24'). Grönland legészakibb partvonala azonban továbbra is az ismeretlenség ködében vész el.

1607-től 1882-ig tehát mindössze három fokkal jutott közelebb az emberiség az északi sarkhoz. A nagy Nansent illeti a dicsőség, hogy amihez 6 előtte csaknem három évszázad kellett, ugyanannyival viszi előrébb egymaga (1885-ben) győzelmes lobogóját a sarki tenger bizonytalan jegén: a 86° 14' északi szélességig. Az ő hatalmas előretörése már egészen a modern idők diadala. A múlt század utolsó évében, 1900-ban, az olasz Cagni kapitánynak sikerül a még hiányzó 419 kilométerből 37-et letörni.

Peary diadala.

Hat évvel később Pearyt már csak 325 kilométer választja el két évtizeden keresztül állhatato-

san ostromolt céljától. Tőle várta a világ és méltán, hogy legyűri a még hátralevő 2° 54'-et. És csakugyan: nyolcadik sarki expedícióján. 1909 április 6-án Peary ezt írja naplójába: „Végre a sark. Három évszázad pályadíja, husz esztendő álomom és céloim — végre az enyém”.

Ötvenkétéves volt az amerikai utazó, amikor egy emberöltőn keresztül makacsul kergetett célját betöltötte. Azóta „új hős állt a kimúlt helyére”. Új hős, aki e pillanatban ugyanott lépked „hétmérföldes eszímájával”, ahol Peary előtt és Peary óta nem járt emberfia. Roald Amundsen, a sarkvidékek e másik törhetetlen bajnoka, ugyancsak jóval meghaladta az ember életútjának felét, amikor (reméljük) eljutott végső célpontjához. Ha erről a valóban dantei szenvedésekkel teljes útról szerencsésen visszatér a civilizált világba talán végre megnyugszik fáradhatatlan kutató szelleme, hogy élvezze egy kicsit azokat „a esőndes emberi örömeiket”, amelyekből legfájdalmasabban esett lemondania haldoklásában az ő vértanu versenytársának, Scott kapitánynak, a déli sark dermedt hősivatatagában.

Pofonok után szökés.

Eltűnt a megvert aradi biztosítási ügynök harcias felesége. — A marosillyei idill után szökés Constanzába.

(Saját tud.) Mai számunkban „Pofonok a kaszinóban” címen megírtuk Trenk Manó aradi biztosítási ügynök marosillyei kalandját. A pofokodási verseny után, amelyben a harcias természetű Trenk Manóné 200:0 arányban győzött, karonfogva sétált ki tönkrepofozott férjével a vasuti állomásra. Békességben tértek meg néhány nappal ezelőtt aradi lakásukra. Másnap délelőtt a harcias amazon eltűnt a családi fészekből. Férje, mint egy örült, napokon át kereste az uccákon, kávéházakban, mindenütt. Fájdalmas arccal fordult minden karsu, magasnövésű nő után és sirva érdeklődött a kávéházak pincéreinél kirepült asszonya után. Esztétikusan róta céltalanul az uccákat, letört, siralmas figura volt a feleségét kereső férj.

Ma valahogyan eszébe jutott otthon házkutatást tartani. Hogy nyomot találjon eltűnt feleségére után, mert már a rendőrségben akarta a hirtelenkező menyecske eltűnését bejelenteni. A kályhában azután szénzációs leletre bukkant. Félig elégetett levelekre akadt, amikben az asszony forró szerelmeket vall egy konstancai mérnöknek és a szökés módjait és időpontját tárgyalja. Hát a szökés most megtörtént. És itt maradt Trenk Manó biztosítási ügynök a megveréssel, az ütlegekkel, a kinült fészekkel és nagy-nagy szerelmével a hűtlen asszony iránt. Most egy óriási kérdőjel ütött tanyát agyában, hogy tulajdonképpen teljes joggal és méltányosan kapta-e ezek után az asszonytól a pofonokat?

Békülékeny a Németországnak küldött antant-jegyzék.

Kilátásba helyezi a kölni zóna kiürítését.

(Berlin, június 5.) A katonai ellenőrzésre vonatkozó kollektív jegyzéket a szövetségesek átnyújtották Luther birodalmi kancellárnak. Berlini diplomáciai körökben az a nézet aralkodik, hogy a jegyzék nem ultimátumszerű és nem állapít meg közvetlen felelősséget, ellenkezőleg békülékeny hangú és nyitvahagyta az utat a tárgyalások számára. A jegyzék két részből áll. A tulajdonképeni jegyzékből és egy mellékletből, amely Németország úgy nevezett mulasztásait sorolja fel kivonatosan. A jegyzék konkrét követeléseinek nagyjában ugyanazok, amelyekről a legutóbbi időkben már többször szó volt. Ezek a fegyverkezési ipari üzemekre és a védelmi rendőrségre vonatkoznak. A kölni zóna kiürítésére vonatkozólag a jegyzék határozott ígéretet tesz arra az esetre, ha Németország a panasz tárgyává tett dolgokban sürgős intézkedést fogantat.

Enyhül

az idegen-áldozás Kinában.

Sztrájk ütött ki a shanghai-i idegen-negyedben.

(Shanghai, június 5.) Shinghaiban a helyzet ma már nem olyan aggasztó, mint tegnap volt, mert az európai csapatok újabb erősítéseket kaptak, amelyek alkalmasak arra, hogy a rendet biztosítsák. Ma két angol hadihajó érkezett Shinghaiba, amely 2000 angol tengerészett szállított partra a veszélyeztetett területen. A kínai külügyminiszteriumnak az idegen hatalmak követségei ma nyújtották át Pekingben a külügyminiszterium tegnapi jegyzékére válaszukat. A követségek válaszukban többek között a következőket mondják: „Sajnálattunkat fejezzük ki, hogy a hatósági beavatkozás áldozatokat követelt, azonban közölnünk kell, hogy az európai negyedben a tömeg fenyegetően viselkedett és megakartá ostromolni a rendőrséget, amely erre azután kénytelen volt fegyverrel használni. Tehát a hatóságok nem felelősek. A felelősséget ebben az ügyben mi sem vállaljuk.” A kínai külügyminiszterium újabb jegyzéket nyújtott át a követeknek és ebben a jegyzékében panaszkodik a diplomáciai karnak, hogy a rendőrség ismétlenül használta a fegyverét a kínaiakkal szemben. A külügyminiszterium szerint erre a rendőrségnek nem volt oka, amit bizonyít az a körülmény is, hogy az áldozatokat mind hátulról érte a lövés és a rendőrségnek semmi vesztesége sem volt. Londoni jelentés szerint a Daily Express arról értesül, hogy a japán kormány feikínálta a kínaiaknak, hogyha képtelenek a rend fenntartására, akkor adják át neki a hatalmat és ő garantálja a rend helyreállítását. A shanghaii európai negyedben a szállodák alkalmazottai, valamint a posta, a táviráda, a telefon és a kábelszolgálat alkalmazottai sztrájkbaléptek, ami a helyzetet még jobban kiélezte.

Nem hosszabbítja meg a parlamenti üléseket

(Bucuresti, június 5.) Az Adevurul értesülése szerint, a kormány elhatározta, hogy egy nappal sem hosszabbítja meg a június 15-én lejáró parlamenti ülésszakot és lemond a rendkívüli ülésszak összehívásának gondolatáról is.

Kormányzósértés miatt

előzetes letartóztatásba helyezték Beniczkyt.

A magyar miniszterelnök-helyettes igazságot ígér. — Letartóztatás az elkobzott Az Ujság miatt. — Megtorolják a tüntetősztrájkot. — Legitimista támadás a volt magyar belügyminiszter ellen.

(Budapest, június 5.) Medves-Medico István budapesti vizsgálóbíró ma maga elé idézte Beniczky Ödönt, hogy kihallgassa az ismeretes Somogyi-Bacsó-vallomása ügyében. Beniczky a vallomástételeit megtagadta, amiről a vizsgálóbíró jegyzőkönyvet vett fel. A jegyzőkönyvet a volt belügyminiszter nem írta alá, mire Medves-Medico bíró kihirdette előtte végzését, amely szerint kormányzósértésért, tiltott közlésért és hivatali titok megsértésének vétségéért előzetes letartóztatásba helyezi. A vizsgálóbíró indokolása szerint a tiltott közlést Beniczky akkor követte el, amikor vallomása másodpéldányát az Az Ujság szerkesztőségének átadta közlés végett, tehát ily körülmények között szerzőnek tekintendő. A hivatali titoktartást pedig azzal sértette meg, mert a felmentést csak a katonai bíróság előtt teendő vallomásra kapta meg, nem pedig az ügy nyilvánosság elé vitelére. Beniczky a vizsgálóbírói végzés ellen felfolyamodással él és a vádtanács szombaton foglalkozik az érdekes ügyvel.

A miniszterelnök-helyettes megtorlást ígér.

Budapesti tudósítónk ma beszélgetést folytatott Vass József népjóléti miniszterrel, ki a következőket mondotta:

— Változatlanul állom eddig tett kijelentéseimmet: az államfő személyét nem fogjuk engedni a vitába belevonni, de viszont a Somogyi-Bacsó gyilkosság kiderítésére minden akaratunk és készségünk megvan. En eddig nem tanulmányoztam át ennek a bűnügynek az aktáit, most át fogom tanulmányozni és várom azokat az urakat, akik további adatokkal tudnak nekem szolgálni, hogy összeüljek velük és megtegyek minden lehető intézkedést.

A Beniczky-ügy politikai része ezzel már le is zárult, most az egész közvélemény, hatóságok és bíróság a legteljesebb erővel fekszenek bele a bűnügyi rész teljes megvilágításába és ezen a téren még nagy szenzációk és meglepetések várhatók. Az elkobzott Az Ujság vasárnapi száma hatalmas ázsión keinek el. A budapesti rendőrséghez ma feljelen-

tés érkezett, hogy Csóti lapterjesztési vállalkozó lakásán sok ilyen elkobzott lappéldány van. Detektívek mentek ki, akik tényleg találtak ott háromszázhusz Az Ujságot. Csótit előállították a rendőrségnek, ahol kijelentette, hogy a lapokat a rendes heti elszámolás kapcsán vissza akarta adni a kiadóhivatalnak. A lapterjesztőt előzetes letartóztatásba helyezték. A rendőrség megállapította, hogy a rendes 3000 koronás ár helyett 20-25.000 koronáért adogatott el egy-egy újságot.

A nyomdászsztrájk utókövetkezménye.

A huszonnégyórás tífközös nyomdász-sztrájk ma délben véget ért. Megállapítható, hogy a közönség körében nagy felháborodással fogadták a sztrájkot. A mérsékeilt polgári ellenzék körében is nagy az ellentmondás és több ismert vezető politikus kijelentette, hogy nevétséges a szocialisták részéről a sajtószabadságot emlegetni, amikor ilyeneket csinálnak. Rakovszky belügyminiszter különben ma kijelentette, hogy keresni fogják, ki rendelte el a sztrájkot: a szociáldemokrata-párt, a szakszervezet vagy esetleg egy ezeken kívül álló harmadik tényező.

Legitimista támadás Beniczky ellen.

Az „Uj Nemzedék“ a legitimisták hivatalos lapja „Legitimisták magánvállalkozása“ címen mai számában hosszabb cikkben aposztrofálja Beniczkyt és joltájekozott legitimista forrásra hivatkozva, azt írja hogy Beniczky vallomása összefüggésben van Rakovszky István és Beniczky Ödön legutóbbi lequeitói látogatásával, ahol a fanatikus látogatókat igen vegyes érzelmekkel fogadták. Az idézett lap informátora még ezt is megírja, hogy Beniczky bosszualló természetű és a komoly legitimista politikusok befolyásának ellensúlyozására határozta el tettét lequeitói tapasztalatai utánra. A volt belügyminiszter kereszteni akarja az igazi legitimisták törekvéseit. Vallomása azt a célt szolgálta, hogy zavart és haragot idézzen elő nemzet, kormány és államfő között. Vihart akart támasztani, az elsimult ellentéteket újra ki akarta élezni, hogy azután olyan helyzetet teremtsen, amelyben a Rakovszky István és a Beniczky-féle legitimisták kalandos politikája érvényesülhet. A nemzet és a legitimista politikusok tá-

vol állanak Beniczkytól. Az Uj Nemzedék még arról is értesül, hogy Beniczky vallomásában egy ismert politikus nevét emlegette, mint akivel együtt tanácskozott a fővezérnél. — most ez a politikus bizalmas körben úgy nyilatkozott, hogy a legmélyebben felháborodott a vallomásban róla írottakért, mert ő senkit fel nem hatalmazott, hogy bizalmas körben elmondott intim észrevételeit a nyilvánosság elé vigye, bár nincsen semmi titkolni valója. Az idézett lap élesen támadja Beniczkyt, akiről azt írja, hogy jobban temé, ha a saját portáján seperne, mert főispán korában volt titkára, egy Szentgyörgyi nevű kétes akár később direktoriumi tag lett, majd a kommun bukása után ez az ember külföldre szökött. Egy Bártfai nevű kommunistát Beniczky protekciójára háromszor szabadon bocsátották. A lap ezeknek a tisztázására szólítja fel Beniczkyt. Ma különben a bíróság egy régebbi párbajvétségért újabb hat napi fogházra ítélte a híres botrányügybe beiekeveredett volt belügyminisztert.

Hogy kaphatnak külföldiek román állampolgárságot.

A belügyminiszterium rendezte a vitás állampolgársági ügyeket.

(Saját tudósítónktól.) A külföldön élő, vagy pedig az állampolgári jelentkezések tartama alatt külföldön tartózkodott, más ország javára nem optált és a román állampolgárságra reflektáló egyének állampolgársági ügyét a belügyminiszter június hó 1-én kelt 5765-S-1925. számú rendelettel rendezte. Ez a rendelet ma érkezett le a helyi hatóságokhoz és főbb pontjai a következők:

Helyben hagyta a belügyminiszterium az egyes rendőrprefekturák jelentését azokra a romániai illetőségű polgárokra nézve, akik a jelentkezések határideje alatt átmenetileg a külföldön tartózkodtak. Ezeknek minden további nélkül megadják véglegesen a román állampolgárságot. Reflektálhatnak ezen kívül a román állampolgárságra mindazok, akik romániai születésűek, vagy Romániában illetékesek, huzamosabb idő óta vagy állandóan is a külföldön élnek, de idegen állam javára nem optáltak, továbbá azok is, akiknek szülei romániai születésűek vagy illetőségűek, — ha a reflektáns maga nem is — és szülei nem optáltak idegen ország javára. Ezek is megkaphatják a román állampolgárságot.

A belügyminiszteriumban újonnan alakult speciális bizottság felülvizsgálja az eddig beadott kérvényeket. Azok, akik jelenleg is külföldön tartózkodnak, rokonai vagy ismerősei útján nyujtsák be kérvényeiket, hogy utlevelet kaphassanak a hazatérésre. A kérvényeket eddig a prefekturához és onnan a belügyminiszteriumba nyujtották be, a jövőben egyenesen a belügyminiszterium speciális

bizottsághoz kell a kérvényeket intézni, ahol is azok a legsürgösebb elbírálás alá kerülnek. Visszatartott állampolgársági kérvényeknél felelősségnek helye nincsen.

HIREK

Rádió-razzia Aradon

Rendőrség keresi az engedély nélkül készülőket.

(Saját tudósítónktól.) A belügyminisztertől ma rendelkezés érkezett az aradi rendőrséghez, amely szerint kutatni kell az aradi rádió-készülékek után és azokat el kell kobozni. A belügyminiszter hivatkozik a közlekedésügyi miniszter átiratára, amelyben kéri a rádió-telefonkészülékek működésének beszüntetését. A közlekedésügyi miniszter intézkedését azzal indokolja, hogy a rádió-törvényjavaslat még nem került a parlament elé és rádió-készülékek felállítása pedig csak a törvény keretei között lehetséges. Rádió-törvény még nincsen és így még rádió-készülékek sem szabad felállítani. Különböző is Aradon, mint a határmenti városban, még nehezebb a helyzet, mert a törvény hangsúlyozottan nem enged meg a rádió-készülékek felszerelését. Kivételek csak az iparkamara rádiója képes, amelynek felállítását már kivételesen engedélyezte a minisztérium. A rendőrség a belügyminiszteri rendelet alapján már meg is kezdte a nyomozást az aradi titkos rádió-készülékek felkutatására.

— Az uralkodópár külföldi utazása. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király állapotában állandó javulás mutatkozik. Az uralkodó rendszeresen élvezi napi sétáját. Most végleg megállapították, hogy a király június 26-án utazik Párisba, onnan Bagnoles fürdőhelyre több heti kúrára. Mária királyné egy angol fürdőhelyet keres fel. A királyi család augusztus elején tér vissza Bucurestibe. Az eddigi hírekkel szemben illékes körök megállapítják, hogy a királyt a kormány egyik tagja sem kíséri el külföldi útjára.

— A kommunista-per tárgyalása. Bucurestiből jelentik: A semmitörvények tegnapra összehívott teljes ülését el kellett halasztani, mert a kommunista per iratai a hadbíróskodástól még nem érkeztek meg.

— A kereskedők állampolgársága. Bucurestiből jelentik: Ma délután Niculescu Rita a bucuresti kereskedelmi kamara alelnöke és Cristodorescu kereskedelmi miniszteri tanácsos megjelentek a belügyminiszternél és felvilágosítást kértek az új területeken lakó kereskedők állampolgári jogainak, a kereskedelmi kamarai választásokon való gyakorlására vonatkozólag. A belügyminiszter felvilágosította a küldöttséget, hogy a szeptemberben megtartandó kamarai választásokon csak azok élhetnek választójogukkal, akiknek állampolgársága végleg rendezést nyert.

— Előreccak... a jegyeket váltani a vasárnapi footballmeccsre.

Kanada annektálja az Északi Sarkot.

(Newyork, június 5.) Stewart kanadai belügyminiszter a kanadai parlament legutóbbi ülésén nyilatkozott, amelyben közölte, hogy az északi sark területe egészen a pólusig kanadai terület, tekintet nélkül arra, hogy fedezték-e ezt a területet, vagy sem. Ezután törvényjavaslatot terjesztett elő, amely kimondja, hogy az északsark utazók elindulásuk előtt kötelesek a kanadai kormánytól engedélyt kérni. Stewart miniszter beszédében érintette Amundsent és a sarki utra készülő amerikai Mac-Millon expedíciót. — Újabb távirat szerint a kanadai alsóház ma elfogadta a kormány tervét, amely az északi sarkvidék annektálását célozza. A javaslat szerint ezután csak a kanadai kormány segítségével szabad a sarkvidéknek az északi sarkvidék kutatásokat eszközölni.

Tízmillió értékeket találtak az aradi pénzügyigazgatóságon.

Hat év után előkerültek a magyar tanácsköztársaság elkönfiskált ékszer-zsákmányai. — Titokzatos kazetta, amely nagy értékeket tartalmaz.

(Saját tudósítónktól.) Igen értékes felfedezés történt ma az aradi pénzügyigazgatóságon. — Nemrégiben — mint ismeretes — pénzügyminiszteri rendelet intézkedett a pénzügyigazgatósági leltérek felvételét illetően és ezzel kapcsolatban vizont azokat a leltéteket, amelyek tartalma és tulajdonosa ismeretlen a pénzügyigazgatóság előtt, s amelyekről semmi nem jelentkezett most vizsgálat tárgyává tették. Ezekről leltárt vettek fel és a leltár alapján addig kezelik, amíg felsőbb helyen nem intézkednek ezek sorsát illetően. A leltározást Glava György főosztályfőnök és Neagota Gyula adóellenőr végzik több pénzügyi tisztviselő segítségével. A leltározás most rendkívül érdekes leletet produkált. Már közel hat esztendeje fekszik egy nagyoban politurozott fából készült kazetta a pénzügyigazgatósági leltérek között. A kazetta közönséges zsinaggal volt átkötve és a zsinag piros pecsétviaszal van lepecsételve több helyen. A pecsétviaszalban tisztán kivehető a „Magyar Tanácsköztársaság” felírás. A kazetta egyik oldalán kis cédula lógott, amelyen a következő felírás van: „Lefoglalta a Magyar Tanácsköztársaság.” A kazettát most felbontották és a

felbontás meglepő eredményt járt. Értékes és gyönyörű ékszerekkel volt tele a kazetta. A legmelegebb tárgya a kazettának egy súlyos, masszív, a legfinomabb aranyból készült babérkoszorú, ezenkívül hatalmas gyöngy sor, szebbnél-szebb briliáns melltűk, fülbevalók és gyűrűk voltak a kis készletében. A gazdag lelet értékét még nem becsülték fel pontosan, de hozzávetőleges számítás szerint is az ékszerek több mint tízmillió lei értékűek. A kazetta még 1919-ben került az aradi pénzügyigazgatósághoz, amikor a magyarországi megszálló román csapatokat visszavonták a trianoni határig. Az értékes ládikat Gyula-ól hozták Aradra, ott ugyanis a bolsevisták kezei között talált értékeket elkobozták és így a kazettát is lefoglalták a kommunistáktól s a visszavonulás alkalmával az aradi pénzügyigazgatóságnál helyezték leltébe. Em lékezetes, hogy a magyarországi kommunizmus idején a kommunisták felnyitották a bankok safe-jait ezenkívül kötelezték mindenkit, hogy ékszereit szolgáltatassa be. Így kerülhetett ennek a kazettának a tartalma is a bolsevistákhoz és később a román csapatok illetve az aradi pénzügyigazgatóság leltébe.

A gyorsvonat két másodosztályú és három harmadosztályú kocsija lezuhant a föltésről. Emberéletben nem esett kár. A forgalmat megjesztett erővel helyreállították, de a gyorsvonat így is hat órai késéssel indulhatott tovább.

— In contumaciam-ítélet a megszközt kommunisták fölött. Bucurestiből jelentik: A kommunista-per mai tárgyalásán a bíróság elhatározta, hogy az eltűnt vádlottak felett „in contumaciam” fognak ítélni. A bíróság döntése után a királyi ügyész megkezdte vádbeszédét. Rámutatott a vádlottak akcióira, rendbontó és államelforgató törekvéseikre.

— Elítelt gyermekgyilkos cselédleány. Szegény, szerencsétlen cselédleány állott ma az aradi büntetőtörvényszék elé. Bűne az volt, hogy eloltott egy kicsiny, élni akaró életet. Molnár Erzsébet 20 éves aradi cselédleány állt a bíróság előtt és részketve felelt a szigorú kérdésekre. A kis cseléd szerelembe esett, a szerelmes azonban nem vállalta a következményeket. S amikor a kisgyermek megszületett, Molnár Erzsébet két-

ségbeesésében megfojtotta ezt a fellobanó kis életszikrát és eldöpta a holttestet. Molnár Erzsébet huszéves cselédleány e bűnéért ma felelt a bíróság előtt. A kis cselédet nyolc havi súlyos börtönre ítélték. Molnár Erzsébet sirva felelkezett.

— Kiosztják Timisoarai az állampolgársági igazolványokat. Az állampolgársági listák munkálatai befejezést nyertek. Holnap beüresedben megkezdődik az állampolgársági igazolványok kiosztása. Illeték: személyenként 20 lej, családonként 30 lej.

— Letartóztaták Manulescu-Strunga bántalmazóját. Bucurestiből jelentik: A bucuresti törvényszék vádtanácsa ma délelőtti ülésén határozatot adott az ügyész felelősségéről és elrendelte Condruş volt prefektusnak, Manulescu-Strunga ház nagy inzultációjának letartóztatását.

— Megnyiták a bécsi egyetemeket. Bécsből táviratozzák: Az egyetemeken helyreállott ismét a rend és ennek következményeképpen ma ismét megkezdődtek az előadások. Az egyetemi épületekbe azonban a további rendelkezésig csak igazolás mellett engedik meg a belépést. A rektorok ma felhívásban fordultak az ifjusághoz, hogy mindenféle jogellenes cselekedettől orizkedjenek és mindenféle provokációval szemben a legszigorubb tartózkodást tanúsítsák.

— Franciaország marókkól vesztesége. Párisból táviratozzák: Poincaré miniszterelnök, aki egyszersmind hadügyminiszter is, ma kijelentette, hogy Marokkóban a harcok eddig 318 halott és 1115 sebesült áldozatot követeltek. Kilencvenötven eltűntek. Az áldozatok háromötöd részét bennszülöttek teszik ki.

— Előreccak... a jegyeket váltani a vasárnapi footballmeccsre.

— Betörés a berlini román követéségre. Berlinből jelentik: Tegnap este kilenc óra tájban betörés történt Nano berlini román követ lakásán. A tolvajok felhasználták azt az időt, amikor a követ családjával az ebéd közben étkezett, behatoltak az egyik szobába, ahonnan több ruhadarabot és egy revolvert elloptak. Értéketlen, hogy a szobában heverő értékes tárgyakat otthagyták. A rendőrség megindította a nyomozást és azt hiszi, hogy a követség helyiségével ismerős egyének követlék el a lopást. Ez már rövid idő alatt a harmadik eset, amikor követségeknél történik betörés.

— Baleset a timisoarai jutagyrában. Lító Simon 28 éves jutagyrári munkást munkaközben az egyik gép olyan szerencsétlenül kapta el, hogy a bal karján súlyos sérüléseket szenvedett. Kórházba szállították. Állapota nem életveszélyes.

— Magyarországi vonatok zsebmenetrendje. Bedeus Károly, az ismert menetrend-szerkesztő, akinek zsebmenetrendjei az egész országban nagy népszerűségnek örvendenek, most összeállított egy praktikus magyarországi zsebmenetrendet, a mit már mindenütt árusítanak. Az erdélyi zsebmenetrendek példányai állandóan kaphatók és ahol nincsen, ott a szerző és kiadó gondoskodott, hogy ez az értékes kis munka a közönség rendelkezésére álljon.

Wells, Nagy világtörténelme

magyarul, előfizetőknek hat havi részleteiben 1500, bolti ár 2200 lej.

„Sándor” hírlapiroda Arad.

— Tornaverseny Aradon. Az aradi 3. sz. magyar tannyelvű polgári fiúiskola csendben, de komolyan készül egy impozánsnak ígérkező tornainnepszere. Az innepszert a tanári kar közreműködésével, az intézet ifjúságának a Piata Imp. Traian-ról való felvonulása nyitja meg. A felvonulás vasárnap, június 7-én délután 4 órakor veszi kezdetét s az innepszert az AAC sporttelepen zajlik le. A tornagyakorlatok után a 2. és 3. sz. intézet ifjúsága között football-match lesz. Tekintve, hogy a 2. sz. iskola is igen sikerült innepszert rendezett, érdemesnek ígérkezik a kis nebulók igyekvésének megtekintése. Kedvezőtlen idő esetén az innepszert június 8-án délután tartják meg.

— Hatvanegynapos böjt. Makóról táviratozzák: Egy makói asszony már hatvanegy nap óta „egészségi böjtöt tart. Nem vesz magához ételt és csupán narancslével táplálkozik, mert így akarja visszanyerni elvesztett egészségét.

— Felkérjük az aradi és aradvidéki unitáriusokat, hogy f. hó 14-én tartandó istentisztelet és confirmálás megbeszélése végett f. hó 7-én d. e. 11 órakor Hacker Mór gondnok úrnál Arad, Str. Consistoriului 7. (Batthyány-u.) megjelenni sziveskedjenek.

— Megjelent az „Aradi Kurir“ legújabb száma. Az „Aradi Kurir“ legújabb számának érdekes közleményei a következők: A félelem emberei, Modern Cagliostro, Ujjé a ligetben, Beszélgettünk Petrás Sárival, A szép bankdirektorné, stb.

— Előrecsak... a jegyeket váltani a vasárnapi footballmecsre.

Nincs irgalom! . . .

Tizenhat évi fegyházra ítélték egy bünbeesett leányt, aki megölte hat hónapos gyermekét.

(Budapest, június 5.) Megrázó tragédia került ma a budapesti tábla elé, amely a tragédiát súlyos büntetéssel zárta le. Lénárd Anna a legtisztább lelkű, a legdolgosabb és legrendesebb háztartási alkalmazottak közé tartozott. Báró Piret Özsébnél szolgált Lénárd Anna és itt ismerkedett össze Schwartz Mátyással, a báró csinos megjelenésű inasával. — Schwartz Mátyás udvarolni kezdett Lénárd Annának és intím viszony szövődött közöttük. A viszonynak következménye lett, mire a bárók elbocsátották. Hat hónapig egyik helyről a másikra vándorolt kicsiny, gyermekével Lénárd Anna. Nem volt maradása seholsen sokáig, mert mindenütt felmondottak neki. A gyermekszülést mindenütt kellemetlen körülménynek tekintették és olyan alkalmazottat szerződtettek Lénárd Anna helyébe, aki nem hoz magával gyermeket. A gyermek megszületését óta az addig mindig vidám leány valósággal buskomor lett. Hat hónapig küzdött és próbálkozott, míg végre elhatározta, hogy elpusztítja a kicsi és ártatlan Lénárd Pált. Egy este lügkövet adott be gyermekének, aki azonban nem nyelte le a maró folyadékot. A következő estén

már petróleummal próbálkozott, de csak annyi petróleumhoz jutott, amennyi a konyhalámpában volt. Ezt megitta a gyermekkel, aki ezt is kihányta. Most már újabb módszerhez folyamodott az elkéseredett anya. A maga ágyába vette a szerencsétlen gyermeket és egész éjszakán át addig szoritotta, amíg Pál kicsi szívének dobogása meg nem szünt. Reggel azután megszökött a cselédleány és gazdájánál hagyta halott gyermekét. A törvényszék annak idején enyhítő körülménynek vette, hogy Lénárd Anna hat hónapig nevelte gyermekét és nem volt szándéka már

születése pillanatában elpusztítani. A gyilkosságra csak a körülmények vitték rá. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével hat esztendei fegyházra ítélte Lénárd Annát, aki megfeleltette az ítéletet és így került az így ma az ítéletábla elé. A tábla büntetést 16 évi fegyházra emelte fel és indokolásában azt hangsúlyozza, hogy a gyilkos mindig gyilkos. A gyilkost büntetni kell és ha a gyilkos még hozzá anyja, aki gyermekét gyilkolja meg, akkor minden enyhítő körülmény nagyon csekély mértékű a bűn borzalmasságával szemben.

LEGUJABB

A jassy-i vonatincidens a szenátusban.

(Bucuresti. Éjjeli telefonjelentés.) A szenátus mai délutáni ülésén Rigu szenátor sürgős, széleskörű és részletes vizsgálat megindítását követeli a két jasszi zsidóleánnyal történt büntény ügyében. Ha tényleg büntény történt, úgy azt szigorúan torolják meg. Ha nem: állítsák bíróság elé mindazokat, akik ezt a hírt rosszul tudatultul kolportáltak. A napirendhez hozzászóltak még Pop szenátor és Constantinescu földművelésügyi miniszter is.

Madgearu végigbeszélte a délutáni ülést.

A parasztpárti vezér súlyos kritika a kormány pénzügyi politikája fölött.

(Bucuresti. Saját tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A kamara ma délutáni ülését Piso alelnök délután négy órakor nyitja meg. Jelen vannak: Marzescu, Bratianu Vintila és Cipeanu miniszterek. Napirend előtt Lascu Demeter képviselő szólal fel. Kéri az országban tartózkodó kétmillió (!) idegen azonnali kiutasítását. Szerinte ezek súlyos teherterhelést képeznek az országnak s útját állják az általános konszolidációnak.

Utána áttérnek a napirendre. Madgearu nagy beszédet mond a Banca Nationala konvenciójáról. Vádolja a kormányt, hogy pénzügyi csődbe kergeti az országot. Helyteleníti, hogy a valuta stabilizációjára vonatkozó javaslatot a pénzügyminiszter az érdekeltek meghallgatása nélkül terjesztette a parlament elé. A szakértőket és az érdekelteket kellett volna először meghallgatni, hogy inflációs, avagy pedig deflációs politikát kellene-e követni. A pénzügyminiszter még a Banca Nationala is rákényszerítette az akaratát.

Majd foglalkozik a kormány valutapolitikájával, amelyet — szerinte — az elkövetett hibák egész sorozata jellemez. Nevetségesnek tartja a külföldi kölcsön után való folytonos szaladgálást. Követeli a külföldi kölcsönök azonnali kifizetését s az állam kereskedelmi mérlegének egyensúlyozását. Az a gondolat, hogy a forgalomban lévő pénzmennyiség megszorításával elérhető lenne a lej értékének növelése, szerinte

téves, mint az már más államban is beigazolódott. Csupán a pénzügyminiszter makacsodik e mellett az elv mellett. A javaslat — ugymond — illúziókon épült. A lej emelkedése helyett esés fog bekövetkezni. Illúzió az a lehetetlen hipotézis is, hogy a lej 15 év alatt visszanyeri majd békebeli világparitási stádiumát. Ez azt jelentené, hogy évenként 6 centimessel emelkednie kell. Ez 360 százalékos emelkedés volna, amit nem bír elviselni sem az állam, sem pedig az ország közgazdasága nagy megrázkódtatások nélkül. Adatokkal bizonyítja, hogy az államra a javaslat milyen terhes. Idézi Mac Kenmat, aki szerint nem lehet fokozatos valutajavító politikát folytatni. Munka és termelés lehetetlen stabil valuta nélkül. Ezzel szemben a pénzügyminiszter 15 évig mobillá akarja tenni a lejt. De viszont sem a pénzügyminiszter, sem pedig a Banca Nationala kormányzója ezzel szemben nem tudják garantálni, hogy az emelkedés tényleg be is következik majd.

Meg van győződve arról, hogy a kormánynak ismét vissza kell térnie a devalorizációs politikára. Mindez pedig azért történik, hogy a Banca Nationala privilégiumát még öt évvel annak lejártá előtt az államra nézve kedvezőtlen feltételek mellett meghosszabbíthassák. A javaslatot már csak formai okokból sem lehet elfogadni.

Beszéde után az alelnök berekesztette a kamara ülését.

Istvánuti Sanatorium,

Budapest VII. kerület, István-ut és Hungária-kört sarok.

Telefon J. 95-08. — J. 42-13.

Klinikailag vezetett ideosztály.

Vezetője: Sohuster Gyula dr. igazgató főorvos, a budapesti m. kir. tud. egyetem elme- és idegkórtani klinika volt első tanársegéde. s: 84

Idegrendszeri betegségek
malária kezelése.

Sebészeti, belgyógyászati, nőgyógyászati.

Póthatáridó

a békebeli állampapírok beszolgáltatására.

A pénzügyminiszterium meghosszabbította a rövidszabott terminust.

(Saját tudósítónktól.) Minden előzetes értesítés nélkül, váratlanul érkezett meg hetekkel ezelőtt a pénzügyminiszter rendelete, amely kimondta, hogy néhány nap alatt be kell szolgáltatni az 1914 év előtt kibocsájtott osztrák és magyar állampapírokat. Később újabb távirat jelezte ugyan a kitűzött terminus meghosszabbítását, de a meghosszabbításra vonatkozó rendelkezés nem érkezett meg a pénzügyigazgatósághoz, sőt rendelkezés jött, amely a beszolgáltatott állampapírok Bucurestibe küldéséről intézkedett. A pénzügyigazgatóság összesítette a benyújtott kötvényeket és mintegy két héttel ezelőtt el is küldötte Bucurestibe a 10 millió békekorona értékét képviselő papírokat. A pénzügyigazgatóság ezzel egyidejűleg felterjesztést küldött a miniszteriumhoz, amelyben hivatkozott arra, hogy az eredeti határidő rendkívül rövid volt, a beszolgáltatás terminusát meghosszabbító rendelet pedig egyáltalában nem érkezett meg Aradra és ezért kéri a határidő újabb meghosszabbítását. A pénzügyigazgatóság felterjesztésének jelentőségét növeli az a körülmény, hogy Aradon és a megyében nagyon sokan vannak még, akiknek nem volt idejük és módjuk az első rendelkezésnek eleget tenni. A pénzügyigazgatóság felterjesztésére ma érkezett meg a miniszterium válasza, amelyben a miniszterium megengedi, hogy továbbra is elfogadassanak ilyen állampapírokat és a beszolgáltatásra vonatkozólag most már nem állapít meg terminust, ellenben elrendeli, hogy a nyilvántartások összeállítása a most beszolgáltatásra kerülő papírokról állandóan álljon készen, hogy azt a miniszter újabb rendeletére azonnal Bucurestibe küldhessék.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhova utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

KÖZGAZDASÁG

Adóbehajtások tüzzel-vassal.

Az aradi pénzügyigazgatóság ismét nagyfokú szigorú eszközök-höz nyúl, hogy az adótartozások behajtását gyorsabbá tegye. A pénzügyi adminisztrátor rendelete értelmében azok a mészárosok és hentesek, akik adótartozásuk kiírását nem tudják igazolni, nem

vághatnak a vágóhídon. Ma pedig úgy intézkedett az adminisztrátor, hogy mindazoktól a keresztesmárosoktól és egyéb szeszkeverő helyiségek tulajdonosaitól megvonja az italmérési engedélyt, kik záros határidőn belül nem rendezik adótartozásukat.

Zürichben 2.45, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Junius 5.) Francia frank 10.80, svájci frank 40, dollár 212, angol font 1030, szokol 6.25, líra 8.40, dinár 3.40, márká 50, osztrák schilling 30, magyar korona 325. **Kifizetések:** Páris 10.60, Zürich 41.60, Newyork 214.50, London 1044, Prága 6.37, Milánó 8.61, Belgrád 3.58, Berlin 51.20, Bécs 30.30, Budapest. 328.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Junius 5.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.40, Newyork 516, London 2508, Páris 25.30, Milánó 20.58.50, Prága 15.30, Budapest 0.0072.55, Belgrád 8.57.50, Bucaresti 2.45, Varsó 0.00099.25, Bécs 0.0072.70.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRÁS. (Junius 5.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.40, Newyork 516, London 2508, Páris 25.15, Milánó 20.57.50, Prága 15.30, Budapest 0.0072.50, Belgrád 8.57.50, Bucaresti 2.45, Varsó 0.00099.35, Bécs 0.0072.70.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRÁS. (Junius 5.) **Kifizetések:** Páris 10.47, London 1035, Newyork 212.25, Milánó 8.55, Zürich 41.20, Bécs 30, Prága 6.30. — **Valuták:** Napoleon 180, aranymárka 50, leva 1.45, török líra 1.12, angol font 1020, francia frank 11, svájci frank 40, líra 8.40, drachma 3.70, dinár 3.30, dollár 210, lengyel márka 39, osztrák korona 30, magyar korona 300, szokol 6.25.

Piaci árak. A mai héti piacon az árak a következőkben alakultak ki: burgonya 8 lej, bab 10 lej, tehénturó 18—20 lej, juhturó 40 lej, vaj 100—120 lej, cseresznye 6—12 lej, körte 16—20 lej kilogrammonként. Tej 6—7 lej, tejjel 35 lej literenként, tojás 1.80—2 lej, saláta 50 bani darabja. A baromfiárak: sovány ruca 90—90 lej, sovány liba 180—240 lej, tyúk 100—130 lej, csirke 40—90 lej párja. Kóvér liba 200—240 lej, kóvér ruca 100—120 lej darabja.

Hangjegyrendeléseket

timisoarai futárszolgálatunk útján 24 óra alatt intézzük el. Sándor hírlapiroda, Arad.

Bár sok fogkrém készült a világon, Farmodont! Csak Te maradsz [az ideálom!]

A gabonapiac árai: árpa 720—740 lej, kukorica 480—490 lej, zab 800 lej métermázsánként. Az utóbbi napokban a tojásárak állandóan emelkednek, ami egyáltalán nem indokolt. Épen ideje volna a hatósági közbelépésnek, hogy a magas árak megfelelő nivóra szálljanak le.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Bécsi színházak csődje.

(Hét színház zárta be kapuit az osztrák császárvárosban.)

(Bécs, június 5.) Az elmúlt szezonban nem kevesebb mint négy színházat zártak be Bécsben: a Népeoperát, a Neue Wiener Bühnét, a Moderntheatert és a Karltheatert. Ezek ellen kényszereszerződési eljárás van folyamatban és ma újabb színház került csödbe. A Wiener Komödienhaus a színházkrízis ötödik áldozata. A színházban a legutóbb idegen társulatok játszottak, de ezek sem tudták megmenteni. Ma bezárták a Komödienhaus kapuit. A csőd szélén áll a Stadttheater is, a mely szintén csak idegen társulatok segítségével tudja fenntartani a közönség érdeklődését és így ezt a színházat is megszűntnek tekintik. A Stolz-Bühne-ben Behr igazgató terve szerint, a Volkstheater együttesével kamarajátékokat rendeztek volna, azonban az érdeklődés teljes hiánya miatt ezt a tervet is el kellett csejteni. Ilyenformán rövid idő alatt hét színház szűnt meg, ami az összes bécsi színházak egyharmadát teszi ki. Ehhez járulnak a megszűnt műtőhelyek, számszerűen hat kabaré revüszínház és cirkusz: a Ronacher Theater, az Apolló Theater, a Simplissimus, a Hölle, a Femina és a Hagenbeck cirkusz. Bécs tehát rövid idő alatt tizenhárom szórakozóhellyel lett szegényebb.

Az aradi színház héti műsora Szombaton: Őnagysága két férje, bohózat. Premierbérlet 20. Vasárnap délután 3 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet, operett-revü, félhívárakkal; 6 órakor: Őnagysága két férje, bohózat, félhívárakkal; este 9 órakor: nagyszabású kabaré. Hétfőn délután 4 órakor: Nótás kapitány, operette; este 9 órakor: Altona, dráma. Premier-bérlet 21 Kr. Altona, dráma. Szerdán: Lengyelvér, operette. Lengyel Irénnel.

Az aradi színházi iroda hírel. A nyári szinkör kapui ismét megnyitáltak és ma este Őnagysága két férje francia bohózat szélemességét lesz alkalma a közönségnek élvezni. A darabban elsőrendű karakter szerepet visz színpadra Fekete Mihály színigazgató. Fellépnek még Mészáros Maja, Sárközy Blanka, Harmath Jolán, Erdélyiné és Mészáros Béla. Vasárnap három előadás, a

Tisztelem a régi szeretőmet, operett-revü, az Őnagysága két férje olcsó helyi előadása és este 9-kor nagy kabaré keretében a társulat minden elsőrendű tagja fellép. A színpad és a nézőtér között két hidat állítottak az előadás alatt minden jegyváltó megkaphassa. Hétfőn ismét premier. Fazekas Imre Altona című drámája. Fekete Mihálynak ismét alkalmát nyitja művészi ragyogtatására, szép szerepe van Mészáros Majának s fellépnek a dráma összes erősségei.

Názior és láó közelharca.

Házi viadal, amely az aradi törvénytűk előtt végződött.

(Saját tudósítónktól.) Erdélyes háborúság utolsó akkordja játszódott le ma az aradi törvénytűk előtt. A szereplők egy ismert aradi háztulajdonos és annak egyik lakója. Rózsa Ernő Str. Costache Negri (Nagy Sándor-uccai) háztulajdonos már régebben harcban állott egyik lakójával, Endre Józseffel. Nemrég az előszeregett háborúság különös módon robbant ki. Egy veszedelmes folyamán Endre Józsefnek egy vasfazekat vágott a háztulajdonoshoz, aki viszont nem volt rest és egy ott álló lavort és ugyancsak egy fazekat irányított lakójához. Az izgalmas közelharca kisereglett az egész szomszédság, amely egyszerűen melesett a háztulajdonos-lakó-háború. A háborúság folyamán Rózsa beverte Endre Józsefnek lakásának az ablakát. A lakónő nem hagyta annyiban a dolgot és pert akasztott Rózsa nyakába, kárértét kérvé a fejéhez vágott tárgyakért. A per folyt, közben azonban a háztulajdonos eladta a házat és messzire költözött a harcias lakótól. A törvényszék Barbara-kanácsa ma tárgyalta az ügyet és a háztulajdonost 2000 lej kártérítés megfizetésére ítélte. Rózsa megnyugodott az ítéletben.

MOZI

Az aradi marosparti nyári mozgószínház. Ma, szombaton kerül bemutatásra „Csaj meg édes” című 6 felvonásos satirikus vígjáték J. Mabel Scottal a főszerepben, azonkívül egy elsőrangú 1 felvonásos vígjáték. A póruljárt férj. Kezdeté pont háromnegyed 10-kor. Ugyanakkor előadás előtt fogja bemutatni szenzációs erőproduktióit a világ legerősebb embere, Gübertó, a vaskirály, rendes mozihelyiárok mellett.

xx „Diadal” amerikai dráma Várkonyi Mihályal a főszerepben, még ma, szombaton és holnap, vasárnap az aradi Apollóban. Várkonyi Mihálynak első amerikai szereplése egy hatalmas erejű és szépségű drámát visz döntő sikerre. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Nyári vakáció.” Patt és Patachon-repriz még ma, szombaton s holnap, vasárnap az aradi Urániumban. A két utólréhetetlen filmkomikus legkacagtatóbb alakítása ez a

vígjáték. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

SPORT.

○ CSAK—ELŐRE—AMTE Gloria-CFR nemzetközi football-mérkőzések vasárnap és hétfőn d. u. az óvártéri sporttelepen. A Magyarországi déli kerületének ezen két vezető helyeti álló egyesületének aradi szereplése elé nagy érdeklődéssel tekint Arad sporttársadama, tekintve, hogy ezen egyesületek városunkban közel 8—10 éve nem szerepeltek. Az AMTE és Gloria csabai mérkőzésük alkalmával csak nehezen tudtak egy győzelmet és két elöntetlent kicsikarni, tehát nagyon szép és élvezetes mérkőzéseket fog a sportközönség látni s egyben ismét viszontlátiák régi kedvenc játékosait, Bogdán, Penvaska, Boros, stb., kik jelenleg a CSAK-ban szerepelnek. Tekintve, hogy ülőhelyek már csak korlátozott számban kaphatók, kérjük az előjegyzéseket Muidt Emil divatárnyüzletbe leadni. A tolongás elkerülése végett vasárnap délelőtt a pályán jegyek elővételben kaphatók.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Feladv. szerkesztő: RETHY JOZSEF.

NYILTTÉR.

Az egyesületi közlönyök nem vállalnak felelősséget.

ÉRTESETES.

Tisztelettel tudatunk, hogy málabakai szappan gyárunk

pipere szappan, cosmeticai, arcos és kéz-ápolási készítményeknek

(Mangit készítmények) kiosnyben és nagyban előadását Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos) uccai Földes házban lévő helyiségben megköszöntem. Tisztelettel 8224 Hehs Vilmos.

Kárpites-műhelyemet

Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 2. szám alól Strada Marasesti (Kossuth-ucca) 2. szám alá helyeztem át. 1029 További szives pártfogást kérek.

Horváth Gyula, kárpitos

L'ami de la femme!!!

CH. DUPRE

EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME

Bonquet d'Origan

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazás szerint számítjuk. — Minden apró hirdetés ára hetenként 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hetenként 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadványtalan fennmaradás jogát, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesebbé.

Levelezés.

DISTINGVÁLT fiatal, özvegy, lakással rendelkező urinő, támogató barátot keres. Leveleket „Camea” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3279

KÉT FIATAL barát, uriember barátságát keresi, ki szerényen támogatná. Leveleket „Szöke-barna” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3261

SZÉPNÉK mondott fiatal asszony, idősebb kora, korrekt uri ember barátságát keresi, ki anyagi támogatásban részesítené és jelenleg 2000 lejjel kisegítené. Levelet „Diszkrot” jellegre az Aradi Közlöny kiadójában jelezve kér. 3286

Alkalmazás.

KIFUTÓ és tanonc jóízűteléssel felvétetik. Szegfű írógépvállalat, Arad, a főpostával szemben. 8200

GYERMEKEK mellé leány felvétetik. Arad, Neuman-palota, II. lépcső, II. emelet, 22. 3274

KOMOLY, megbízható nőt keresek vidékre 2 kis gyermekemhez június 15-iki belépésre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3263

NEGY középszintű végzett jóírású leány gyakornoknak felvétetik „Serderit” dugógyárban, Arad, Str. Ioan Calvin 3264

ELSŐRENDŰ SZAPPANSZÜRÖ és pipere szappankészítő mester bukaresti gyár részére keresetük. Ajánlatok C. H. Grigoriu, Bucuresti, Str. Buour 2. címre intézendők. 3280

IRODAI tisztviselőt keresünk, ki magyarul és németül tud. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 8289

FÜZNI tudó mindonost 15-ikére keresek. Lészay Aladárné, Arad, Str. Crisán 5. 15172

NÉMET kisasszonyt keresek egy leányka mellé, aki a háztartásban is segídezik. Cím Győrffy „Mures” irodájában, Arad. 15172

INTELLIGENS leány, házikisasszonyi vagy ehhez hasonló állást keres, csakis vidéken. Ajánlatokat Győrffy „Mures” irodája, Arad, továbbít. 15172

VARRÓLEANYOK felvétetnek Stern Testvéreknél, Arad, Strada Metianu. 10287

PERZSASZÖNYEGEK szakaszerü javítását vállalja Szőnyegszövőműhely, Arad, Str. M. Nicoara (Petőfi-utca) 17. 10237

GÉPIRÓNÓ, perfect német-magyar tudással, általános irodai teendők végzésére felvétetik. Cím Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10237

FIATAL ügyes csemegezős segéd felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3295

Lakás.

NYARALÓ, Paulis községben, villanyos megálló közelében nyári hónapokra kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 3280

NÉGYSZOBÁS uccai lakás a kath. templom közelében, mérsékelt hásbérrel átadó. Bővebbet: Győrffy „Mures” irodájában, Arad. 15172

MAGAS lelépést fizetünk 4-6 szobás modern lakásért. Ugyanott 1-2-3 szobás, fürdőszobás lakások átadók. „Italia” ügynökség, Arad, Str. Alexandri. 1. 3291

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

SZANDAL jöminőségű saját készítmény, páronként és engrosos kapható. Arad, Str. Minervei 3. (Ilona-utca). 3273

EZÜSTÖT, antik butort magas áron vesznek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

PATAKY LÁSZLÓ, SZEPESY KUSZKATOL festmények, brilliáns gyűrűk, brilliáns köves collié, 12 személyes ezüst evőeszköz, ezüst kanalak, 9 személyes márkás étkező servise, mosdó servise, vitrin és vitrintárgyak, complet ebédő, háló, uriszoba és szalon berendezések, fotelok, különböző butordarabok, futószőnyegek, függönyök, felhúzó, zsakettek, matracok, intarziás ágy, ajándék tárgyak, vázák stb. igen jutányosan eladók Arad, Str. Consistorului 12. szám. (Batthyányi-u.) I. e. jobbra. 1000

Dr. Mladejowsky egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszerár Arad. 2433

MINDENEMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizonyányba vesznek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő szállóprás eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2727

VANILLOGEN pótoja a drága vaniliát. Földes gyógyszerár Arad. 2728

ELADÓ egy fajtisza, hibátlan 1 1/2 éves simenthali bika. Kristófy gazdaság, Arad-Gáj. 8248

PAZAR illatu Eau de Cologne különféle illatokban kicsinyben is Hehs Vilmosnál, Arad, Str. Brancovici (László Vilmos-u.) Földes-ház. 3281

EGY ebédő és egy szalongszék nagyra olesón eladó. Arad, Str. Stroiescu (Teleky-u.) 15., Muzsainál. 8297

STRAFKOCSI eladó. Weiss és Haász szállító, Arad, Str. Romanului 6. 8289

HANGYERSENZONGORA (Streicher) eladó. Matis, Arad, Str. Pompiliu 21. (Kassa-utca). 3293

ZONGORA, rövid keresztű eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. (Kassa-u.) 3294

Inatlan.

HÁZTELKEK részletfizetésre Uimiklakán eladók. Érdeklődni Munteannal katonatemetővel szemben. 2710

ARAD, Str. Danel Balasa No. 37. 3 szobás új magánház nagy kerttel eladó. 3222

Uzletek.

KIADÓ sarok üzlethelyiség. Arad, Str. Alexandra Gavra 11. (Csernovits Péter-utca). 3290

EGY JOFORGALMU fűszerüzlet italmérésel, jutányos áron SÜRGŐSBEN eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 8292

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betéltárazásra folyósítatók. Haász-irodája, Arad, Str. Emléscsón (v. Deák Ferenc-u.) 12. 16553

CSUNYA, fényes, zsíros arca nők és férfiak azonnal szépek lesznek, ha arcukat párszor naponta Helacittal törlik le. Hehs Vilmos, Arad, Str. Brancovici (László Vilmos-u.) 2744

Megnyílt! ARADON, Megnyílt!

Strada Eminescu
(Deák F.-u.) No. 15 alatt

„RECORD”

női divatruház.

Ajánlja dunán felszerelt raktárát, marochain, crepe de chine, japon, női és férfi szövetek, grenadinok, epongeok, sephir- és batistok-ban. Allandóan nagy raktár harisnyákban, keztükben, zsebkendőkben, törülközőkben, fürdőruhák- és köpenyekben, sapkákban és dresszekben. — Saját készítményű női és leányka ruhák, blousok, kötények, házi és uccai ruhák.

Mérsékelt árak!

3282

Külön mérték osztály!

Pontos és előzékeny kiszolgálás!

Szíveskedjék kirakatainkat megtekinteni és szolid árainkról meggyőződni

Oltönyöket ... 1650
Raglások ... 2000
Gummikabátokat ... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS.
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

A Rudolf Mosse r.-t. aradi fiókja keres

hirdetési szakmában lehetőleg jártas román-magyar avagy német-román nyelvet bíró perfect gépirónót. Két nyelven megírt írásbeli ajánlatokat d. n. 5-7 óra között személyesen kérünk

Eladó

8249

Zongora — pianino
kölesön is kiadó.

Kisebb fűszerüzlet berendezés megvételre kerestetik.
Carol Garai magazin de mobil Arad Str. G. Lazar 6

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Harisnya

Prima pamut, flor- és órna minőségben 30 lejjel 145 lejjel. Gyermek és férfi harisnyák, matröz és fürdő trikók. Órna és pamut-árak, szabó- és közimunka kellékek. Csak vásznak, sephir- és stb. 1500-2000 lejes árak legolcsóbb árban. 3262

Bogyó A.

Arad, Str. Eminescu 13 (Deák Ferenc-utca).

Kisebb nagyobb házhelyek a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladók. Bővebbet: **Kalász János** bűrzületében, Arad, Strada Piata Avram Ianou No. 3. 8255

Befőttes üvegeket, Menzernél ARADON, a főpostával szemben porcellán és üvegárukat legolcsóbban vásárol

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 218

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.